

Projekti nimetus ja kaasnevat dokumentatsiooni identifitseerivad andmed: Rae valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2024-2035 kooskõlastamise taotlus

Taotluse number ja kuupäev: 12.02.2024 nr 9.2-5/24/1650-1
Tellija: Rae Vallavalitsus
Projekteerija: AS Infragate Eesti
Projekti hindas: Vaneminspektor Pilleriin Kalmus

Projekti hindamisel leiti:

- Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas (edaspidi ÜVK) sisalduvad investeeringud on jaotatud lühiajalisteks investeeringuteks (2024-2027) ning pikaajalisteks investeeringuteks (2028-2035);
- Rae valla ühisveevarustussüsteemi veevõrk on heas korras ja enamik torustikke on rajatud viimase 18 aasta jooksul. Paljud vanemad torustikud on rekonstrueeritud Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi projektide abiga. Viimase nelja aasta jooksul on enim uusi torustikke ehitatud Jüri alevikus, Järvekülas, Kopli külas ja Peetri alevikus. Samuti on oluliselt rajatud uusi veetorustikke ka Lagedi alevikus ja Uuesalu külas.
- Käesoleval ajal kasutatakse valla ühisveevarustuses joogiveeallikana nii pinnavett (~60%) kui ka põhjavett (~40%).
- **Peetri alevik** - Peetri aleviku elanikud kasutavad tavaolukorras AS Tallinna Vesi veevõrgust saadavat pinnavett.
- **Järveküla küla** - Järveküla ühisveevarustuses kasutatakse AS Tallinna Vesi veevõrgu vett. Loopealse ja Kodala puurkaevpumplad on käesoleval ajal reservis. Kodala pumpla on ehituslikult väga halvas seisus ning puurkaev on võrgust lahti ühendatud. Vaja on pumpla rekonstrueerimine koos uute veetöötlusseadmete paigaldamisega ning uue puurkaevu puurimisega. Olemasolev puurkaev ja hoone tuleb likvideerida. Loopealse pumpla on võimalik veevarustuse avariiolukorras käsitsi tööle lülitada.
- **Rae küla** - Rae küla tarbijad saavad vee AS Tallinna Vesi veevarustussüsteemist. Jaanivälja tee, Kaasikutee ja Lepiku tee ning Kalde kinnistute elanike varustamiseks veega on väljastatud Kalde Vesi OÜ-le. Lisaks tegutseb Loopera teel OÜ Rae Veevõrk, kellele kuulub puurkaevpumpla (kat nr 16355), ettevõtte varustab joogiveega Loopera tee elanikke (34 kinnistut).
- **Assaku alevik** - Assaku aleviku veetarbijaid kasutavad pinnavett, mis jõuab tarbijani läbi AS Tallinna Vesipiiritluspunkti nr 3. Aastal 2013 rekonstrueeris Aktsiaselts ELVESO Assaku puurkaevu nr 1024, mille näol on tegemist reservkaevuga. Kuid endiselt leidub ka piirkondi, kus ühisveevarustusteenust ei paku Aktsiaselts ELVESO ja joogivesi saadakse eraomanduses olevatest puurkaevudest.
- **Jüri alevik** - Jüri aleviku veevõrk koosneb kolmest survetsoonist Aaviku, Alajaama ja Betooni. **Betooni** puurkaevpumpla: Maapealne puurkaevpumpla on heas seisukorras, rekonstrueerimine lõpetati 23.07.2010. Paigaldatud on veetöötlusseadmed ja automaatse

toitega generaator. Pumpla hoonega külgnevad kaks muldes töödeldud vee mahutit kumbki 100 m³. **Aaviku-** maapealne puurkaevpumpla on heas seisukorras. Paigaldatud on veetöötlusseadmed. Pumplahoonega samas kompleksis on kaks joogiveemahutit kumbki mahuga 150m³. **Alajaama** puurkaevpumpla – Maapealne veetöötlusjaama hoone on värskest ehitatud ja heas seisukorras. **Sarruse** puurkaevpumpla- üheastmelise puurkaevpumpla hoone on heas seisukorras. **Õie** puurkaevpumpla - üheastmelise puurkaevpumpla hoone on heas seisukorras. **Veetorni** puurkaev pumpla (reservis) - puurkaevpumpla hoone on kehvast seisukorras. Puurkaevpumpla rekonstrueerimisega on 2023. aastal algust tehtud. Tegemist on reservis oleva puurkaevpumlaga, mis avarii olukordades leiab kasutust. **Ratsabaasi** puurkaevpumpla - üheastmelises puurkaevpumpla hoone on heas seisukorras. **Pargi** puurkaevpumpla (reservis) - maapealne rekonstrueerimata puurkaevpumpla on halvast seisukorras. Perspektiivis on vajalik puurkaevpumpla täielik rekonstrueerimine koos uute veetöötlusseadmete paigaldamisega. **Rohtla** puurkaevpumpla- puurkaevpumpla hoone on heas seisukorras.

- **Karla küla** - Rohtla puurkaevpumpla : puurkaevpumpla hoone on heas seisukorras.
- **Lagedi alevik** - Lagedi aleviku ühisveevarustussüsteemis on kaks aktsiaselts ELVESO puurkaevpumpplat – Keskasula (puurkaev nr1000) ja Tööstuse (puurkaev nr 23802). **Tööstuse** puurkaevpumpla: puurkaevpumpla hoone on heas seisukorras. **Keskasula** ei ole töös. Elektri-ja automaatikaseadmed on töökorras, veevarustuse avariiolek korras on pumpplat võimalik käsitsitööle lülitada.
- **Kopli küla** - Kopli puurkaevpumpla: üheastmelise puurkaevpumpla hoone on heas seisukorras. Puurkaevu halvast tehnilisele seisundile peale liivaandvuse viitab ka asjaolu, et puurkaevust pumbatava põhjavee kvaliteet ei ole iseloomulik Ordoviitsium-Kambriumi veekompleksi veele, vaid ülevalpool asuvale Ordoviitsiumi veekihi. Vajalik on asenduspuurkaevu puurimine samale kinnistule kvaliteetsejoogivee saamiseks Kambriumi-Vendi veekompleksist, sel juhul ei ole vajalik desinfitseerimisest seadmete paigaldamine, vaid piisaks veetöötlusseadmetest rauaeemaldamiseks. Käesoleval ajal on puurkaevpumpla olnud tööst väljas ning piirkond on vett saanud Tööstuse puurkaevust.
- **Ülejõe küla** - Raadiojaama puurkaevpumpla (reservis): üheastmeline puurkaevpumpla on käesoleval ajal tööst väljas, piirkonna elanikud saavad vee Tööstuse veetöötlusjaamast. Puurkaevpumpla on vajalik likvideerida, sest antud hetkel puudub ühendustorustik pumpla ja veevõrgu vahel ning hooneseisund on halb.
- **Vaida alevik**- Vaida aleviku ühisveevarustussüsteemis on kaks aktsiaselts ELVESO puurkaevpumpplat – Kurvi (puurkaev nr 1644) ja Aiandi (puurkaev nr 1607). **Kurvi** puurkaevpumpla: 2013. aastal teostatud ÜF projekti raames olemasolev pumplahoone likvideeriti ning rajati kinnistule ühtne hoone, kus sama katuse alla jäävad olemasolev puurkaev, II astme pumpla, veetöötlusjaam ning töödeldud vee reservuaarid (2 x 150 m³). **Aiandi** puurkaevpumpla: Olemasolev pumpla rajatis lammutati 2013. aastal toimunud ÜF projekti raames, puurkaevu kohale rajati uus ehitusplaat vooderdusega kivikonstruktsioon puurkaevpumpla hoone.
- **Patika küla** - Patika küla uue elurajooni elanikele tagab ühisveevarustusteenuse aktsiaselts ELVESO. **Patika** Kuremäe puurkaevpumpla juurde on rajatud 2021. aastal veetöötlusjaam. Pumpla hoonega külgnevad vee mahutid kumbki 50 m³ (kasulik maht 46 m³).
- **Veskitaguse küla** - Veskitaguse külas paikneb 2004. aastal rajatud puurkaev.
- **Limu küla** - Limu küla Kesa tee piirkonna varustatakse Limu küla Haldus MTÜ-le kuuluvast puurkaevust.
- **Pajupea küla** - Pajupea külas puudub ühisveevarustussüsteem, kuid Pajupea külas paiknev AS-le Pakar kuuluva lüpsifarmi juurde kuuluvad kaks puurkaevpumpplat (katastrinumber 985 ja 987), mille toodangust 90% kasutatakse ära farmis, kuid 10% varustatakse läheduses olevaid elamuid.
- **Lehmja küla** - **Rukki** puurkaevpumpla hoone on heas seisukorras.
- **Veevarustuse põhiprobleemid:** Osad AS Tallina Vesi piiritluspunktid töötavad veevõtu piirile lähedal ega taga piisavat vooluhulka survetsooni varustamiseks - tuleks kaaluda reserv puurkaevpumpplate rekonstrueerimist ja kasutusele võtmist näiteks Järvekülas. Joogiveeallikana kasutatava põhjavee kvaliteedi peamised probleemid on kõrge raua, mangaani, ammoniumi sisaldus ja halvast organoleptilised omadused, kõrge looduslik

indikatiivdoos Kambrium-Vendi suurkaevude vees. Veevõrgu monitooringukaevude ebapiisavus veevõrgu survetsoonides. Igas veevõrgu survetsoonis peaks olema vähemalt üks monitooringukaev, mis paikneks võimalikult kaugel pumplast ja edastaks andmeid veevõrgus olevate vooluhulkade ja rõhkude kohta. Rekonstrueerimata reservis olevad suurkaevpumplad. Patika suvilate piirkonnas puudub ühisveevarustussüsteemi kasutamise võimalus. Veeressursi puudus, mille tingib joogivee kasutamine kastmisveena suvise pikemapõuaperioodi kestel. Põhjavee ressursi kasutamine peab olema optimeeritud, sest osades piirkondades on ressurss juba kasutatud maksimaalselt. Oluline seejuures arvestada olemasolevate ning perspektiivsete lisanduvate tarbijatega.

- Investeeringuprojektide prioritseerimine teostati lähtuvalt projektide mõjust kohalikeskonnaseisundi parandamiseks ning mõjust elanike heaolule. Esmaülesanneteks on järgnevad tegevused: joogivee kvaliteedi tagamine tarbimispunktides; hoonestatud reoveekogumisalade katmine ühiskanalisatsioonivõrkudega; nõuetele vastav sademe- ja drenaaživee ärajuhtimine hoonestatud reoveekogumisaladelt. Kõige tähtsamatest investeeringuprojektidest koostati lühiajaline investeeringute programm, vähemtähtsad projektid jäeti pikaajalisse programmi.

Projekti hindamise alus:

Rahvatervise seadus § 4 lg 1, 3;

Veeseadus § 17;

Sotsiaalministri 24. september 2019. a määrus nr 61 „Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ja analüüsimeetodid ning tarbijale teabe esitamise nõuded“;

Hinnang:

Terviseamet on dokumendiga tutvunud ja kooskõlastab Rae valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2024-2035.

(allkirjastatud digitaalselt)

Raul Sarri
menetlusgrupi juht
Põhja regionaalosakond